

Kihomatotartunta

Kihomato on noin sentin mittainen, valkoisen langanpätkän näköinen mato, joka elää paksusuolen loppupäässä. Kihomatotauti tarttuu munista, joita naaras munii peräaukon seutuville. Kihomato tarttuu nielemällä kihomadonmunia. Sormista munat joutuvat suuhun, joko suoraan tai epäsuorasti erilaisten esineiden ja materiaalien pinnoilta (lelut, tutit, vuodevaatteet, yöasut jne.) Jos perheessä on kihomatovaivaa, ei yökyläilijöitä tulisi ottaa tai päästää omaa lasta yökylään, ennen kuin vaiva on hoidettu. Tavallisin kihomatotartunta on leikki- ja kouluikäisillä lapsilla.

Oireet

Tartunta on aluksi lähes oireeton. Etenkin lapset saattavat tartuttaa itseään uudelleen peräaukossa olevien madon munien joutuessa suuhun. Tällaisissa tapauksissa oireet ilmenevät yleensä kahden kuukauden kuluttua tartunnasta. Oireet ovat vaihtelevia. Tyypillisin oire on peräaukon kutina, mutta myös ruokahaluttomuutta, levottomuutta ja unettomuutta voi esiintyä. Kutinaoireen esiintymisessä voidaan illalla/yöllä todeta matoja peräaukon seudussa.

Hoito

Kihomadot on vaaraton, mutta kiusallinen ja joskus erittäin vaikeasti hävitettävä vaiva. Apteekista saa ilman reseptiä Pyrvin- nimistä lääkettä kihomatojen häätöön. Kihomatojen hoidossa ja tärkeää huomioida, että koko perhe hoidetaan samanaikaisesti valmisteen ohjeen mukaan riippumatta siitä onko oireita vai ei. Lääkehoito uusitaan aina 2 viikon kuluttua, jotta munavaiheessa olleet madot saadaan tuhottua myös. Samanaikaisesti vaihdetaan vuodevaatteet ja pyyheliinat sekä alus- ja yövaatteet.

Muista myös:

- Hyvä käsi- ja WC-hygienia
- Alusvaatteet vaihdetaan päivittäin
- Nukkumista oireisen kanssa samassa sängyssä vältettävä
- Lyhyet kynnet, lisäksi syytä välttää sormin syötäviä ruokia (perunalastut, pitsat, hampurilaiset, kaikenlainen napostelu)
- Kodin normaali siivous, hyvä tuuletus ja imurointi tekstiileille joita ei voi pestä (ajoitetaan samaan aikaan vuodevaatteiden vaihdon kanssa)
- Koneellinen pyykinpesu jos mahdollista. Normaali pesu 60:ssä asteessa riittää.
- Pehmolelut pois käytöstä kuukauden ajaksi

Kihomatotartunta voi olla sitkeä ja hoito voidaan joutua uusimaan useampaan kertaan. Toistuvissa kihomatotapauksissa on kyse tavallisesti siitä, että lapsi saa uuden tartunnan- joko itseltään tai päiväkotikoulukaveriltaan. Tämän vuoksi on tärkeää ilmoittaa tartunnasta aina päiväkotikoulu ryhmään, jotta muita vanhempia voidaan informoida seuraamaan omien lastensa oireita.

Mikäli päiväkotiryhmässä tai koululuokassa tartunta on todettu yli kolmasosalla lapsista, kannattaa koko lapsiryhmä hoitaa. Päiväkodista tai koulusta ei tarvitse olla pois todettujen kihomatojen takia.

Lisätietoja ja ohjeita saa lastenneuvolan tai koulun terveydenhoitajalta ja omalta lääkäriltä.

Lisätietoja myös esimerkiksi osoitteesta www.thl.fi (Infektiotaudit/kihomato)